

Arte și dușmăni la Roma

de Elaine Velie & AG

Printr-o donație din partea regretatului binefăcător Assadour O. Tavitian, un portret din marmură renașcentistă extrem de rar a intrat în colecția MOMA (Metropolitan Museum of Art) din New York: portretul artistului roman **Francesco Salviati***, din jurul anului 1545, care îl înfățișează pe bogatul bancher italian **Bindo Altoviti**, un dușman al puternicei familii Medici.

Francesco Salviati, "Bindo Altoviti" (c. 1545), oil on marble

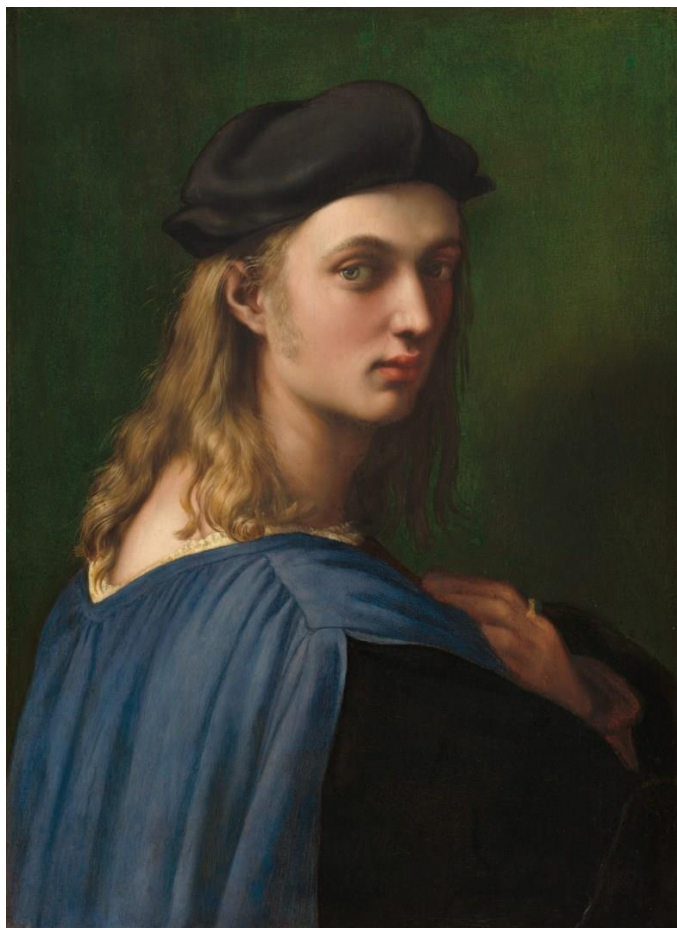
Bindo Altoviti a trăit la Roma și s-a bucurat de o carieră profitabilă în distribuirea de împrumuturi către puterile europene, inclusiv către regele Franței, o serie de papi și guvernul venețian. Cu toate acestea, la scurt timp după ce Salviati i-a pictat portretul, Bindo și-a asumat o poziție

publică anti-Medici, iar în 1554, familia l-a declarat rebel.

Reprezentarea lui Bindo de către Salviati este singura pictură de la MOMA creată pe marmură, iar curatorul muzeului pentru picturi europene, Stephan Wolohojian, a declarat că lucrarea este, de asemenea, singurul portret de mari dimensiuni pe marmură din secolul al XVI-lea despre care știe (artiștii romani din această perioadă optau de obicei pentru ardezie). Pe lângă faptul că a folosit un material rar utilizat, pictura întunecată și luxuriantă a lui Salviati s-a îndepărtat și de stilurile artistice dominante din Florența, tendințe pe care familia Medici ar fi contribuit la cultivarea lor prin patronajul lor extins al artelor.

"Este ușor să ne imaginăm că Bindo a angajat un artist care să îi creeze chipul pe marmură într-o manieră ne-florentină ca un gest de sfidare împotriva familiei Medici", a declarat Wolohojian într-o conferință. În timp ce alegerile stilistice ale picturii au trimis probabil un mesaj către familia conducătoare din Florența, pictura este, de asemenea, infuzată cu aluzii la bogăția lui Bindo. Bancherul poartă o haină căptușită cu blană și este învăluit de catifea, ciucuri delicat construiți și mătase.

*) **Francesco Salviati** sau Francesco de' Rossi (1510 - 1563) a fost un pictor manierist italian care a trăit și a lucrat la Florența, cu perioade la Bologna și Veneția, încheind cu o lungă perioadă la Roma, unde a murit. Este cunoscut sub diferite nume, de obicei cel adoptat de Francesco Salviati sau Il Salviati. A lucrat în frescă și în ulei, la tablouri ambițioase de istorie, a pictat multe portrete și a proiectat tapiserii pentru familia Medici.

delicat părul blond și ondulat al tânărului, ochii verzi și obrajii înroșiți.

Portretul lui Rafael al lui Bindo Altoviti în tinerețe (c. 1515) (prin amabilitatea National Gallery of Art)

Salviati a avut succes pe cont propriu. A petrecut mult timp la Veneția și Bologna înainte de a se întoarce la Roma, a obținut comenzi de la figuri politice importante, s-a alăturat atelierului pictorului și biografului Giorgio Vasari și chiar a petrecut un an în Franța, unde lucrările sale deveniseră populare.

Reprezentarea lui Salviati, realizată în jurul anului 1545, este al doilea din cele trei portrete magistrale ale lui Bindo. Primul este tabloul lui Rafael care îl înfățișează pe bancher în tinerețe, realizat în jurul anului 1515, când personajul avea 24 de ani. Rafael renunță la catifea și blănuri, dar îl realizează pe Bindo cu o măgulire uimitoare, pictând

Bindo Altoviti – sculptat de Cellini

La câțiva ani după ce Salviati a pictat portretul în marmură, **Benvenuto Cellini** a creat un bust din bronz după chipul lui Bindo. Sculptura, aflată în colecția *Isabella Stewart Gardner Museum din Boston*, a fost inclusă alături de tabloul lui Salviati în expoziția **The Medici: Portrete și politică, 1512-1570**, organizată de MOMA în 2021.

Portretul lui Bindo realizat de Salviati este expus în prezent în galeria de sculptură și arte decorative din Renașterea italiană la The Met și va fi mutat în sala de pictură europeană de dinainte de 1800 în noiembrie 2023.